

Előfizetési ár:

Egy évre — — 4 forint.
Fél évre — — 2 forint.
3 hónapra — — 1 forint.
1 hónapra — — 40 krajc.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal a „Csongrád” könyvnyomdájában,
(Grünwald Ferenc-féle ház)
hova a kéziratok és előfizetési pénzek is küldendők.

CSONGRÁD

TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos sor egyszeri beiktatása 10 kr., két hasábos 20 kr., három hasábos 30 kr. Legalább háromszor közlésnél a fele díj számítatik. Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyiltérben

minden egyes sor 20 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Kéziratok visszaszadására nem vállalkozik a szerkesztőség.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő:

DR. CSONGRÁDI GÁBOR.

EGYES SZÁM ÁRA IO KRAJCZÁR

Csongrád 1890. máj 4.

Lapunk 15-ik számában vonatkozással a „Tiszavidék” 8-ik számának az ármentesítő társulat és a népámitók című cikk tartalmára köztudomású tények és jegyzőkönyvi idézetekkel be is bizonyítottuk:

1. Hogy Réti Ferenc az 1888-ik évi június 16-án tartott városi közgyűlésen, midőn arról volt szó, hogy kik küldessenek fel a társulat alakítás ügyében gróf Károlyi Sándor ur által Budapestre június 19-ére kitűzött értekezletre? Réti Ferenc úgy nyilatkozott, hogy ő még uti költséget sem követel a várostól, hogy a tisztesség követelményének tartja ki-szközölni, hogy az ármentesítés terheit „Csongrád” város összes lakosai viseljék, hogy megnyugtathatja a csongrádi ártéri birtokosokat, hogy nem viszik az ártéri költségét hozzájuk, mint tul a Tiszán. S. hogy ebbeli ígéreteinek beváltását még csak meg sem kísérelte.

2. Hogy Budapesten 1888-ik évi június 19-én gróf Károlyi Sándor ur elnöklete alatt meg-tartott értekezleten Szivák Imre és Réti Ferenc, mint a csongrádi ártéri képviselői egymást támogatva küzdöttek a mellett és közölték azt ki, hogy Csongrádra özszer-hivandó érdekeltségi gyűlésre, ne csongrádi ártéri birtokosok, hanem Réti Ferenc, s társai hivattak meg.

3. Hogy Szivák Imre ur, noha ő volt egyik okozója annak, hogy az egy társulattá alakulás feltételeinek megállapítása végett június 26-ra Csongrádra kiűzött érdekeltségi gyűlésre, nem a csongrádi ártéri birtokosok, hanem Réti Ferenc s társai, mint a városi közgyűlés kiküldöttei lónnek meghíva, ez n u. n. érdekeltségi gyűlésre, melyen a csongrádi ártéri birtokosok érdekei az egy társulattá alakulandott uradalmak s más érdekeltekkel szemben, egy kellő gondnal készített egyesítési feltételek által, megvédendőök lettek volna, melyre t-hát, márcsak annál fogva is, mivel az ő s barátja Réti Ferenc működése folytán mellőzt-tett az ártéri birtokosok meghívása, mulhatlan kötelessége lett volna lejönni, le sem jött.

4. Hogy Szivák Imre ur barátja Réti Ferenc a Csongrádon 1888-ik évi június 26-án gróf Károlyi Sándor ur elnöklete alatt u. n. érdekeltségi gyűlésen — a Tisza szabályozási törvény 2-ik §-ának intézkedése, s a budapesti megállapodás ellenére — az egyesítés feltétel-élül nemcsak azt nem vette jegyzőkönyvbe.

a) Hogy a gátaknak egyenlő biztonságot nyújtó nézetekben leendő kiépítésére szükséges költség mindenik érdekeltnek, s illetve érdekeltségnek külön terhet képezi.

b) Hogy az ármentesített terület belvi-zeinek levezetésére szolgálandó zsilip, s egyéb művek költségeire az egész társulatot, hanem kizárólag az érdekelt birtokost s illetve a birtokosokat terhelje.

c) Hogy az egyesített társulatnál kivétel után beszerzendő összegek holdszámra vettessenek ki, épen úgy mint, a hogy ideiglenesen a szavazati jogosultság is csak a holdak száma után gyakorolható. — És végre.

5. Hogy Réti Ferenc a június 26-iki u. n. érdekeltségi gyűlésen a fentebbi egyesítési feltételek jegyzőkönyvbe vétele nélkül nem csak a társulat megalakultnak kijelentéséhez, hanem azon további megállapodáshoz is hozzájárult, hogy a csongrád-sóvény házi társulat, mindaddig nem fogja működését megkezdeni míg a m. kir. kormány az állami hozzájárulás mértéke iránt határozott nyilatkozatot nem tesz. S épen ezen határozat kényszerítette a felelős ministert arra, hogy a törvény vonatkozó rendelkezése alapján a társulat ügyeinek intézését, egy általa kinevezett ministeri biztosra bizza.

Mert pedig, ha a fentebb a) b) és c) alatt említett egyesítési feltételek jegyzőkönyvbe vétettek volna, az esetben, ezen az érdekeltek által elfogadott, s illetve, a miniszter által megállapított egyesítési feltételekhez a kiküldött ministeri biztosnak is kellett volna alkalmazkodnia. Ha pedig a ministeri biztos ur az építésre szükséges költségnek csakis a gátaknak egyenlő biztonságot nyújtó méreteken való kiépítésére szükséges összeget fölül részét s holdszám szerint vettette volna ki a csongrádi ártéri birtokosokra, hogy akkor ezeknek a mostaninál aránytalanul kisebb terhet kellene viselniök az minden kétségen felül álló s további bizonyításra nem szoruló tény.

Ha pedig, mint kell, a fentebb 1—5 alatt említett mulasztásokat es hibákat a törvény vonatkozó intézkedéseivel kapcsolatban tekintjük, nevezetesen, ha figyelembe vesszük, hogy a Tisza szabályozásról szóló törvény 2-ik §-a 2-ik bekezdése, s a vízjogi törvény 81. §-a és 125 §-a 2-ik bekezdése szerint az egyesítés — feltételeinek megállapítása az illető érdekeltek egyezkedésének van fentartva, s hogy a gátaknak egyenlő biztonságot nyújtó méreteken való kiépítésére szükséges költségek, az egy társulattá alakult érdekelteket épen úgy terhelik, mintha az egyesítés meg sem történt volna; továbbá, hogy az imént említett törvények 22 s illetve 114 §-ai szerint a földadó arányában csak más kivétési kulcs hiányában vehető ki, az ártéri költség: minden értelmes becsületes és józan ember előtt kétségtelenné tesz, hogy a csongrádi ártéri birtokosok, mai aránytalan megterheltségének egyedül és kizárólagos oka, fentebb említett mulasztásokban és botlásokban — s nem a kateszteri tiszta jövedelem magasságában rejlik. Mert ugyan mi befolyása volna kateszteri tiszta jövedelem, vagy adó nagyságának, az ártéri kirovás menyiségére az esetben, ha Réti Ferenc, mint kötelessége lett volna az egyesítés egyik feltétel-élül azt is kikötötte volna, hogy az

ártéri kirovás, miként a képviselőtis ideiglenesen, holdszám szerint történjék.

S jólehet azon hitelvesztett egyének, kik ezelőtt három évvel fáradtságos s dics-telen munka, több évi népámitás és a nép erkölcsének megvesztegetése után felszínre vergődtek s egy érdek csoportta egyesültek, a községi párt létrehozása, a népámitás folytatása, — melyek közt még pusztá vétel és cukor-gyár felállítása is szerepel, — a hatalom támogatása mellett kifejtett terrorizmus, — melynek úgy egyesek, mint tiszviselők, ha a községi, s illetve Szivák párt és vezérei egyedül üdvözítő voltára nem esküdtek, s azok érdekében nem működtek ki voltak s ma is kívannak téve, — s a választási jog kijátszásával, megejtett községi képviselő választás után uralmukat mindaddig fentartották, kik 3 évi viselkedésük által, mely alatt részint, mint vezetőök, részint, mint azok támogatói nem csak az ármentesítő társulat alakításával kapcsolatos, fentebb említett bajoknak, hanem a várost 3 év óta ért csapásoknak is közvetlen, vagy közvetett okozói voltak, s kik a 3 év alatt csakis a maguk javára tudtak előnyöket kieszközölni, Csongrád városa és birtokosai ügyeinek helyes vezetésére való képtelenségüket beigazolták: mindazáltal, ha ezen egyéneknek olyatén viselkedésük által kihíva, mintha a legközelebbi 3 év alatt mindennek úgy kellett volna történie amint történt, s mintha ők semminek sem volnának okai, azok, kiket a mulasztások és hibák következményei terhelnek, s kiket a felmerült csapások és terhek létérdekeikben támadtak meg, — mulasztásaikat s hibáikat szemünkre hányják; még ők játszák a sértődöttet, s ők a kortesfogások, népámitás és önzés mesterei azokat, kik a maguk, s birtokos társaik életérdekeinek megvédése végett emelnek szót, vádolják népámitással és önző célú korteskedéssel.

De kérjük a „Tiszavidék” cikkírójától, hogy tisztességes és becsületes emberek előtt mióta önzés és népámitás az, ha a vezetőök hibái és mulasztásai miatt illetéktelen terhek viselésére kényszerült polgár ezen terhek ellen, mikor azok már életén életérdekét érinték, felszólal, s a hibákat és mulasztásokat elkövette vezetőöknek, mikor látja, hogy azok a történetek dacára is mint a piócák ragaszkodnak testébe, s holmi „neféljettek, szegények jobban lesztek szegények”-féle biztatgatással, multjukhoz hiven, nem törődve a következményekkel, továbbra is akarják őket vezetni a — falnak, meg nem cáfolható hibáikat és mulasztásaikat szemökre hányja? S. ha ezt a „Tiszavidék” cikkírója nem pirul népámitásnak nevezni, akkor mi nevet érdemel az ő azon ujonnan kifundált és semmivel sem bizonyított állítása s illetve vádja, mintha a csongrádi ártéri birtokosok nagy megterheltségének az volna az oka, hogy Szvoboda Ferenc és Csemegi Antal

Csongrádi határban kataszteri tiszta jövelem megállapítása körül kötelesség muasztást, vagy tévesztést követtek volna el. Cikkirónak ezen semmivel sem bizonyított vádját, mindaddig szemérmetlen rágalomnak kell nyilvánítanunk, míg a „Tiszavidék” cikkirója vonatkozó állítását, úgy miként azt mi tettük, a törvény rendelkezéseivel és okmányokkal be nem bizonyítja.

Annak kiténtetésére, hogy mily könnyelműséggel bocsájtotta a „Tiszavidék” cikkirója ezen vádját világgá, csak azt említjük meg, miszerint tudomásunk szerint, úgy a Károlyi, mint a Palavicsini uradalom kataszteri tiszta jövedelme, a mostaninál magasabban volt eredetileg megállapítva, s hogy az, a földadó visszatérítési összeg megállapítása alkalmával, a kincstár s az illető uradalmak képviselői közt létrejött s az illetékes felsőbb hatóságok által jóváhagyott egyezség folytán szállított mai mértékére le. Nagyra van a „Tiszavidék” cikkirója az az, hogy az utóbbi években, mióta t. i. a községi párt vezéreinek a nép segélyével, Szivák urat a községi érdekekben?? a Csemegi köréből kivenni sikerült, a város minden nehéz kérdésben megtalálta fíradhatlan képviselője Szivák ur tehetségében és befolyásában támasztát. — Azt azonban, hogy ezen tehetség és befolyás az utóbbi 3 évben, vagyis mióta Szivák ur a Csemegi körből elvonatott, mi jót eredményezett Csongrád város közönsége s birtokosai javára, nagy szerényen elhallgatja. — Sajnálattal kell azonban kijelentünk, hogy a jelzett irányban cikkirónak segélyére nem lehetünk, mert mi az utóbbi 3 évről, vagyis mióta Szivák ur kizárólag a községi párt vezéréneinek karjaiba dobta magát, jót nem, csak nagyon szomorú dolgokat ismertünk.

Azzal is fennen dicsekszik s mind az összközönség örömet tünteti fel a „Tiszavidék” cikkirója, hogy Szivák Imre képviselő ur, az utóbbi időben gyakran jön Csongrádra, hogy a nép bajairól közvetlen uton szerezzen tájékozást. Mi azonban cikkiró s nézet társai jelzett öröme ellenében kénytelenek vagyunk kijelenteni, miszerint abban, hogy Szivák ur, a ki már több mint 5 éve képviseli Csongrád város összközönségét, még 1 év alatt sem szerzett a nép bajairól és viszonyairól magának kellő tájékozást, semmi

A „CSONGRÁD” TÁRCZÁJA.

A velencei oroszlán.

Folytatás. (2)

— Örög és pokol! — kiáltott fel a hölgy kísérete, a gyűlölet és megvetés kifejezésével arán. — akkor a te anyád nagyon alacsony soran éhett, midőn a helyett, hogy selyembe öltöztetve, réked palotát ajándékozva, eselődékekkel körülvetve, megengedi, hogy sajkás légy.

— Az én anyám ép olyan főrangú nemes volt, mint apám, — válaszolt az ifjú.

— Talán valami vérszerelmentő hivatalnok volt a férje, ki, hogy téled szabaduljon, valamely templom ajtajában, vagy valamely jártabb hídott fejejtett?

— Anyám atyámnak neje volt! — felelt nyomatékkal és büszkén a sajkás.

— Nos tehát? — kérde a hölgy, kinek kíváncsisága folyton nőtt, — a sors mily szeszélye...

— Atyám szegény volt...

— Ugy? Most már értem, — szólt gúnyosan nevetve a lovag, — kolduló nemes volt, olyan lazarosni-féle.

— Igen, lovag ur; de azon kis különbséggel, hogy a lazarosok sosem voltak gazdagok, míg eltemben őseim egykor annyi kincsrel rendelkeztek, hogy a köztársaságuk is olyan összegeket kölcsönözhettek, melyekkel az seregeket volt képes tartani tengeren és szárazon egyformán.

örvendetést sem látunk; valamint abban sem, hogy Szivák Imre ur gyakori látogatása nem az 1888-ik évi árviz előtti és alatti időben történt. Mivel akkor meggyőződést szerezhetett volna arról, hogy a rendkívüli havazás folytán általánosan félt nagy árviz elleni védekezés tekintetében az ő pártjának vezéregyéniségei, kik a közügyek vezetésében kizárólagos hatalmat gyakoroltak, megtettek-e minden lehetőt? Mivel továbbá akkor amennyiben a védekezést a miniszter ur is elhanyagoltnak találta, Csongrád város s határa megvédése érdekében szolgálatát a szakminiszternek felajánlhatta, s ha az, a mi alig hihető, el nem fogadtatott volna is, Csongrádon való tartózkodása által, mint egyszerű országgyűlési képviselő is használhatott volna a védelem ügyének. Mi tehát azon nézetben bátorodunk lenni, hogy a képviselő ur említett — 1888. évi — mulasztásait mostani látogatásai nem pótolhatják.

A mi végre a „Tiszavidék” cikkirójának, azon könnyen érthető okokra visszavezethető nézetet és eljárását illeti, hogy míg ő Szivák képviselő ur azon tényében is, hogy az a f. évi április 17-én tartott ármentesítő társulati közgyűlésre lejönni s ott ismert indítványát megtenni kegyeskedett: a csongrádi ártéri birtokosok bajainak orvosszerét látja, míg ellenben Szvoboda Ferenc indítványát figyelemre se méltatja, sőt — mint a cikk tartalmából következtethető — azt kicsinlőleg a népámitók kizárólagos, vizijogtudósának, vizijogásának nevezi; hát mi e tekintetbe sem érthetünk egyet a cikkiróval. — Mert, habár úgy ismerjük is, Szvoboda Ferenc ügyvéd urat, hogy ő általában nem tart igényt a komoly értelemben vett fentebb említett címekre; de hogy ez a cím ötlet Szivák Imre és Réti Ferenc ural szemben megilleti az nevezett urak indítványainak elfogulatlan méltatásából is kétségtelen. — Erről azonban jövőre.

Községi közgyűlés.

(E cikk előző számunkból térszülke miatt kimaradt.)

A f. évi április 21-én megtartott rendkívüli közgyűlésen több igen fontos tárgy intéztetett el.

Nevezetesek e következők:

Régi behajthatlanná vált 11087 frt 72

Mig az ifjú ezeket mondá, a nagy csatornán uszó csónak a sobjok hidjáig ért és eltűnt annak boltozatai alatt.

— Ime, uram! — kiáltott itt fel az ifjú, — az ott őseimnek fészke!

A hölgy és kísérete az ifjú által mutatott hely felé fordították fejüket. Az ezüstös hold fényénél csakugyan egy pompás romot láttak, mely valamikor, midőn az idő mindent megemészthető vas fogától még megkíméltetett, a mód építészet valódi remeke lehetett, fényes és nagyszerű egykor; most azonban ablakai bezúzóvak, ajtajai nyitvak voltak, oszlopai folyondárok s repkények tekergődztek, faragványait sűrű moh fűde. — A bejárat előtt márvány talapzaton két, bronzból öntött oroszlán nyugodott, melyeknek oldalai immár a gyermekek s más járókelők élceinek emléktáblái lettek; amennyiben késeik hegyével azokra különféle verseket s tarka torzképeket vésegettek.

— A Dogéra esküszöm! — szólt a lovag az előbbi gúnyos hangon, — te mégis csak költő vagy, sajkás barátom, mely oly dolgokról beszélsz, melyek képesek volnának az álló embert is eloltatni. Feleled, hogy farsang van, s hogy ilyenkor Velencében az alvás nincs divatban?

— Kinek tekint ön engem? — válaszolt a sajkás, megvetőleg pillantva a lovagra, — ha költő volnék művemből élnék; de bizonyára rőtellenem elmém szüleményeit mulattatásul nyújtani olyan uraságoknak, akik sajkámba lépve, még a szolgálat-

kr tőke és 2232 frt 25 kr kamat árvatári adóság leírati határozatott.

A népkertnek Szlávik János általi 250 frtért történt bérbevétele jóváhagyatott.

A községnél állítólagos sikkasztások és szabálytalanságok miatt elrendelt egyénekenkénti leszámolás ellen a pénzügyminiszterhez felterjesztés tétellett.

A lapát-utcai Justin Mihály és Sándor János féle beltelek kisajátítása elrendeltetett.

Kir. adóhivatal létesítése iránt a pénzügyminiszteriumhoz felirat intézése elhatározatott.

A Bányai Antal féle sikkasztás esetéből felirat intéztetik a vármegye közig. bizottsághoz, hogy sürgős vizsgálatot s biztosítást rendeljen el Kajtár Pál volt h. bírós és Mészáros Károly jegyző ellen.

Tóth Henrik regale bérlővel kötött egyezség, mely szerint a tavalyi regalebérlőség által fizetett bor és sörfogyasztási adón felül még ez évre 300 frtal többet hajlandó fizetni — jóváhagyatott.

Kuklics György és Greskovits Pál községi képviselőknek Hegyi Antal plébános elhelyeztetése ügyébeni kérelme a napi rendről levétetni határozatott.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Csongrádvármegye közigazg. bizottsága a máj. hó 29-én tartotta meg ülését. Fontosabb s beemléket érintő mozzanatait a következőkben érintjük:

Tárgyalás alatt állt a csongrádi adópénztárnál felmerült rendeltenségek tárgyában a pénzügyminiszter által több évre visszamenőleg elrendelt vizsgálat tárgyában megküldött rendelet, s ezzel kapcsolatban Csongrád város előljáróságának a pénzügyigazgatósághoz benyújtott kérelme, hogy a beláthatlan és mivel sem indokolható kiadások terhe alól mentesítse fel a város közönsége. Az ezen ügy felett kifejtett viták az lett a vége, hogy a pénzügyminiszter megkeresettai határozatott, miszerint a leszámolást rendelő végzést helyezze hatályon kívül, annyival inkább; mert vármegyének területén az ily egyénekenkénti adóleszámolás már-már valóságos abuzussá válik s a vége rendszeren az, hogy a nagy mehezem kiderített 100-200 frt kárral szemben, mely még csak nem is az állam terhe, rendszeren 2-3000 frt teher mehezedik az illető községek vállára.

Érdekes és hosszú vitára szolgáltatott okot Magdics Gáspárné, Csongrád városi szülésznő kér-

mért járó néhány pénzdarabot is nagy gögösen szokták lefizetni.

A hölgy helyeslőleg pillantott a sajkásra, majd kíséretjéhez fordulva, gúnyos mosollyal szólt:

— A fiu jól megfelelt méltóságodnak; megérdemli a jutalmat.

— Azt hiszi? — válaszolt kedvetlenül a lovag, — valóban el vagyok ragadtatva, Signora, látván, hogy kedve telik e fickó haszontalan fecsegéseiben.

— Szellemdus az ifjú, mint bármely igazi nemes.

— Gondolja?

— Természetesen, csakhogy én szellemdus nemes t értek; mert a nemes urak közül nagyon sok nem bir szellemmel.

A lovag ajkát harapdálta; de nem válaszolt.

— Szép legény, nemde gróf ur? — folytatá a hölgy.

— Kősnapos szépség, minőt a csöcselék között eleget lehet találni.

— Ellenkezőleg gróf ur! Faj szépség.

— Őa hiszi a fajszepeget, Signora?

— Hinnem kell gróf ur, ha őnt szemlélem, kinek személyén mindazokat látom, melyeket elődei-től, a Piombellino grófoktól örököltetett; a láb, a kéz, az orr, s így tovább; de azt, ami tulajdonképen az őné volna: az életet, a szellemet, a gondolatot, mely az eszmét érleli és gyümölcsözővé teszi, ezeket őbenem fel nem fedezhetem.

vénye is, melyben arra kérte az előjáróságot, hogy miután őt Hegyi Antal plébános azon okon; mert nem rom. kath. vallású, eltiltotta, hogy avatások alkalmával a sekrestyébe mehessen, utasítsa Hegyit, hogy őt szülészeti funkciójában ne gátolja. Magdicsné ezen panaszos kérvénye, mely a legteljesebb fokú vallási türelmetlenség bélyegét sőt Hegyi Antal plébánosra, megjárta már a vallás és közoktatási ministeriumot is, honnan azon véleményvel érkezett le, hogy a lelkészeknek saját hitfelekezettük templomából joguk van a más vallásnakat kitiltani; e jogát gyakorolta Hegyi, (Dehogya?) de Magdicsné nem gátolta hivatásának teljesítésében. (Hát?) — A közigazgatási bizottság Filó János ref. lelkész határos felszólalása után, melyben, bár szintén elismerte, hogy a lelkészek joga van más vallásnakat a templomból kitiltani, — Hegyi Antal részéről vallási türelmetlenséget vont le, hozzájárult a ministeri megokuláshoz s Magdicsné elutasította panaszaival.

A csongrádi országut helyreállításának tervezetével megbízott államépítészeti hivatal főnöke az ut helyreállítási költségeit 4620 forintban irányozta elő. A javaslat félretételével, a csongrádi-süvénvári árm. társulat kormánybiztosa megkeresteti határozatott, hogy miután ezen utról a nevezett társulat védvonalába esett s annak töltéseit védte, a helyreállítástól gondoskodjék.

Ugyancsak az államépítészeti hivatal főnöke bejelentése alapján a közig. bizottság felhívta határozta Csemegi Antal volt főszolgabíró, hogy közmunka-kimutatásait 15 nap alatt terjessze az államépítészeti hivatal főnökének rendelkezése alá s vele együtt a lezárolást fogantassza.

Szoboda Ferenc és társainak a városi képviselőválasztások ellen közvetlen a ministerhez benyújtott panaszaát a közig. bizottság elutasította.

Csongrád városa részére, tekintettel a város nyomorúságos anyagi viszonyára, a tanfelügyelő két új iskola építésére 4000 forint államsegély kieszakölését kérelmezte a vallás- és közoktatásügyi ministernél, a minister azonban nem találta teljesíthetőnek a kérelmet; mert Csongrád városa 1884-ben már kapott iskolai építkezésre 10,000 forintot, a miért utasítottai rendelte a várost, hogy a két új iskolát saját költségén haladéktalanul építtesse fel.

Eder János polgári iskolai tanító folyamodványa hirdapszerkesztéséi engedély kieszaköléséért, pártolólág határozatott a vallás és közokt. ministerhez felterjesztteni. (Hogyne?)

Utolsó tárgya volt az ülésnek azon királyi ügyészi vélemény, mely szerint a Szegi Pál ellen

— Signora! Ői ma visszataszítólag csuf hangulatban van, — válaszolt a gróf keserűen.

— Ez onnan van, — felelt a hölgy, — mert méltóságod van mellettem.

— Signora! Őa megbocsáthatlan módon visszaél szerelmemmel!

— Nem kénszeritem Őnt, hogy szeressen.

A gróf nagyot sohajtott és elhallgatott.

A sajkás már nem bánta a hölgyet, néhá néha vetett csak egy futó pillantást feléje, fűrkészve a folytonosan változó kifejezéseket annak arcán, halk beszélgetéséből azonban mit sem ézett. Ez észlelőds nem igen gyorsította utjunkat; az evező csak ritkán érinté a habokat, s a sajka oly lassan uszott tovább, hogy ama pillanatban, amidőn a gróf oly nagyot sohajtott, alig voltak néhány ölnyire a sohajok hidjától és ama romoktól, melyeket kevés előbb a sajkás, mint őseinek elpusztult palotáját mutatott volt be.

— Rajta, legény! Mi dolog ez? — kiáltott feddőleg a lovag, — avagy érenséggel nem érted ted messzeségedet?

— Boesánat, uram! — szölt közbe a hölgy, hiselgő nyájas hangon, — az ifju kitalálta gondolatot: őseinek palotáját kívánom megtekinteni.

— Nagyon furesa kívánság! — mondja a gróf.

— Furesa, vagy nem furesa, elég az hozzá, hogy én a k a r o m.

Sajkás, küss ki!

(Folyt. köv.)

okmányhamisítás címén elrendelni kért vizsgálat megadithatására a törvényben nincs paragrafus. Ugy látszik, hogy a jogi tudomány valami nagyon magas fokon nem állhat ott, ahol az ilyen esetek is előfordulhatnak. Egy közig. bizottságnak ez tán szügyenellni is lehetne?! Vagy mi?

Dohánytermelőink figyelmébe.

A szegedi m. kir. dohánybevéltő felügyelőség a nagyméltóságú m. kir. pénzügyministerium által 1887 évi decz. hó 31-én 74090- sz. a. kiadott magas körrendeletében foglalt utasítás kiegészítésül: a napokban az alábbi fontos hirdetményt bocsátotta közzé.

A dohányföldek előkészítése a dohányrészák (palánták) kiültetése, annak mely időbeni eszközlése és mikori befejezése, valamint a dohányültetvények első művelésének, a kapálásnak mikor és mely módon teljesítésére nézve, azután a töltögetésnek fogantatása tekintetében az alábbiakban előadottakat oly felkéréssel ajánljuk a t. dohánytermelők becses figyelmébe, hogy ezen okszerű utmutatásokat a dohányművelés vezetésével megbízott gazdaszjtjeik és feleskertészeik által az okszerű dohánytermelésnek, mi úgy a jövedékre, mint a termelőkre nézve egyedül biztos hasznot hozó, sikerrel való eszközlése céljából fogantatosítani sziveskedjenek.

1-ször. A dohányföldek a kiültetés előtt harmadszor is megszántandók legalább is 15 centiméter (6") mélyen. — Kötött talajbav a fogasolást és hengerelést, hogy a föld minél simább és egyenletesebb felületet nyerjen, homok földeken pedig, hogy a hengereléssel az összennyomatván, lazasága ezzel ellensúlyoztassék, mi által a földnek nedvtartó képessége kiválóan előmozdítva leend, mi a dohánytermelés sikerének egyik alapföltételét képezendi, legmelegbben ajánhatjuk. Mindezen munkálatok úgy eszközlendők, hogy azok legfeljebb egy nappal a kiültetés előtt fokozatosan végeztesenek. mert így az alulról fölfordított természetes nedvességgel bíró földréteg nagy részben megfogja ezt tartani, mi által a dohányrészák fogantatása, illetve beállása lehetőleg biztos lesz.

2-ször. A dohánykiültetést minél korábban kezdjük meg, annál biztosabb annak sikere, mert a tavaszi időjárás a gyenge részák első fejlődésére sokkal kedvezőbb már a lecsapodási viszonyoknál (harmat és eső) fogva is, mint a nyár elején uralgó melegebb és rendszeren szárazabb időjárás, de leginkább azért, mert rendszerint május hóban munkáját elkerülhetjük.

A dohányültetést azonna megkezdhetjük, mihelyest melegágyainkban a dohányrészák négy levéllel bírnak, habár ez április utolsó hetében volna is, mert a dohányrészák első fejlődésükben jobban kiállják kár nélkül a hideget (dérharmatot, sőt 2—3° R hőmérséketet), mely csak fejlődésében fogja legfeljebb pár napra visszavetni, mint nagyobb meleget [720—25° R], mely el lankasztva és könnyen kiöli.

A kiültetéshez mindig a legerőteljesebb és nem főyurgult vagy sárga, tehát nem életképes részákat szedjük a forró- és melegágyakból ki, oly módon, hogy a palántás ágyakat a kiszedés előtt jól meglocsoljuk a célból, hogy a dohányrészák tövein a föld részben rajt maradjon, mi fogantatásukat biztosítandja, a dohányrészákat két ujjunkkal közvetlen a föld színénél nyakánál fogva egyenkint vigyázva huzogatjuk ki, nehogy a gondatlan csomónkénti kiszéddéssel a nagyobb részák egy részét megroppantván, sérültekké tegyük és az apróbbak gyökereit is meglazítsuk, mi azok ki-

vesztét okozná; azután gondosan egy lapos faedénybe, teknőbe vagy kosárba, melynek fenekére egy tenyérnyi friss füvet, vagy leáztatott szalmát és trágyalébe mártott nedves ruhát teszünk szoroson egymás mellé rakva helyezzük, egymás fölé azonban két vagy több sor részát rakni sohasem szabad, mert így az alsó sorokban levők összennyomódván, megsérülnek és használhatlanokká lesznek. Több dohányrészát (palántát), mint a mennyit egy nap kiültethetünk, sohas szedjük ki a palántás ágyakból; sőt tanácsosabb csak félnapi kiültetésre való vinni magunkkal s a többit mindig utánunk küldetni, mert ha a részák megfonnyadnak, fogantatásuk bizonytalan lesz.

A részakkal megrakott edényeket legtanácsosabb mindig kézben vagy fejre téve a földre kivinni; ha pedig a dohányföldek távolabb fekvése miatt azokat kocsiira kell raknunk, úgy szoroson szalmába rakjuk azokat be és sebesen sohas hajtsunk velök, mert a rázkódás a részáknak ártalmukra van.

A palántás ágyakat a részák kiszédése után mindannyiszor meg kell locsolnunk, hogy a bennmaradó részák netalán föllazult földje ismét letüledjék.

A kiültetést legjobb borongós eső utáni napon eszközölni, ilyenkor egész nap ültethetünk; verőfényes nappal, különösen szárazabb időben az ültetést legjobb mindig csak délután késő estig eszközölni. Ha száraz időjárás miatt vízzel kell a részákat kiültetnünk, akkor április és május hónapokban trágyalével kevert vizet, mit úgy nyerünk, ha 30 liter trágyalevet keverünk 1 hectoliter vízbe, avagy 10 kgr. érett marhatrágyát (május trágya) áztatunk és keverünk el egy hectoliter vízbe, használjunk.

H I R E K.

— Uj orvos. Dr. Dékány Béla tehetséges fiatal orvos, az összes orvosi tudományok tudora — ki Dorozsmán már huzamos ideig működött — f. hó 1-ével lakását városunkba tette át.

— A vármegyei közgyűlés f. é. ápril hó 30-ik napján tartott meg. Benntakot közvetlenül érdeklő ügyek ezuttal nem jöttek elő, de az ott tapasztaltak után szomorúsággal kell constatalnunk, miszerint ma már Csongrád vármegyében oda fejlődtek a dolgok, hogy a vármegye alispánjának a törvényhatósági bizottság egy tagja az alattomoság vádját kénytelen szemébe dobni! Ugyan meddig fejlődnek még vármegyékben visszafelé a viszonyok Zsilinszky főispán vezérlete alatt?!

— A szegedi kereskedelmi és iparkamara rohamos lépésekkel halad a megalakulás elé Kállai Albert főispán, mint ministeri biztos már végérvényesen megállapította az alkerületek s azoknak képviselői számát. Ez szerint a mi vármegyénk 3 alkerületre lesz felosztva. Véglegesen megállapította továbbá a főispán a küldöttségeket. Csongrádi kerület: Választási elnök: Dr. Cikatrics Lajos főszolgabíró Tagok: Bagossy József és Szabados Mihály kereskedők; Király Gergely és Ujzászi János iparosok Tollvivő: Söhly Gyula csongrádi h. jegyző.

— Lényeges sajtóhibák. A „Tiszavidék” ma egy heti száma már ismét ama gyárból került ki, honnét hónapok óta csendes szunyadozása után a világra bocsátott. S alakja nem kevésbé szármalmas mint ama nevezetes alkalommal. Természetes, hogy a nyomdászemélyzet ügytelensége a sajtóhibák egész özönével árasztá el szegénykét. Mi hivattottaknak éreztük magunkat a következők helyreigazítására: A „csongrádi szőlőkben” kezdetű újdonsági cikkben „Cserebogár József esős” helyett A l a m i z s a a K i s R ó k u s a „Csongrád” helyett pedig mindentűt „Tiszavidék” olvasandó. A 4 ik lapon „Felelős szerkesztő Eder János” helyett a valónak megfelelőleg E z e l (s z a m á r) J á n o s értendő.

— Arany János művei a ponyván. Arany János kitűnő költők legnépszerűbb művei már legközelebb a ponyva irodalom körében is megfognak jelenni. Célja ennek az hogy e remek művek valóban a nép olvasmányává váljanak.

— A „Tiszavidék” most meg már elkezd pajzánkodni. Ma két heti remek példányában halomra bordott piszkolódásainak az utalosság határán túl liferált ocsmányosságait mult heti számában naiv szellemkedéssel igyekeztek enyhíteni. De hát ez nem

sikerült neki! Bele van már ő kelmebe rögződve a piaskolódás iránti magasabb rendű hajlam, azt on-
 aét kiverni még az általa minduntalan oly elősze-
 relettel emlegetni szokott „jennysalemi korbácscsal”
 sem lehetséges. Szellemeleskedései is hát átcsapnak
 a draszticizmusba, a legundokabb gorombaságba s a
 saját nézete szerinti sikerült viccekkel csak önbuta-
 ságáról nyújt mindinkább meggyőzőbb bizonyítéko-
 kat. Mert hát az eszeveszett ostobaságnak nem
 épen kis foka kell ám ahhoz sem, ami e jeles
 „közügyek szolgálo s különösen közművelődést
 terjesztő hetilap” ma egy heti diszpéndányával pro-
 ducál. Egyebek között bizonyos dologra való czél-
 rással „Jó étvágyat” című szellemes cikket is szél-
 nek ereszt a közműveltség eme felkent s hivatott
 bajnoka s nem veszi észre, hogy ezzel is csak ön-
 önt magát sikeríti — lefőzni. No mert hát miről s
 tudja ama mondhatom finom izlésről tanuskodó cikk-
 szerzője a „Tiszavidék” eme csendes butaságban
 szenvedő felelős szerkesztője, hogy mi is az a bi-
 zonyos dolog? No hát miről, ha nem épen arról,
 hogy biz ő kelmecke azt a bizonyos dolgot előbb
 megizlálta. No hát akkor mi kívánunk neki
 „Jó appetust.”

— A kis lutri eltörlik! A legutóbbi idők lutri-
 históriának egy hasznuk mégis csak lett az, hogy a
 kis lutrit már rövid idő múlva eltörlik. Ez ma már
 bevégzett tény. Mint ugyanis értesültünk, a pénz-
 ügyminiszter bizalmas értesítést küldött az összes
 lottó-hivataloknak, tudtukra adván, hogy megbiza-
 tásuk egy év múltán lejár, mert ugyanakkor meg-
 szűnik a kis lutri is. — A véglegesített hivatalo-
 kokat részben más hivatalokba helyezik át, részben
 pedig nyugdíjazzzák őket, vagy végkielégítést adnak
 nekik. Az ideiglenesen alkalmazott tisztviselők szá-
 mára pedig a miniszteri értesítés figyelmeztetés akar
 lenni, hogy nézzenek más kenyér után.

— Egy kis figyelmeztetés. Az 1882. évi január
 1-én kibocsájtott és forgalomba hozott 1 forintos ál-
 lamjegyek még csak f. évi június hó 30-ig fogad-
 tatnak el fizetéképen, július 1-től 1892. június 30-ig
 pedig már csak Budapesten, a központi állampénz-
 tárnál fogadtatnak el. 1892. évi július hó elsejétől
 1893. december 31-ig ezen bevonaadó államjegyek
 kicserélése csak a cs. és kir. pénzügyminiszterium-
 hoz intézendő és szabályszerű bélyeggel ellátott fo-
 lyamodvány alapján engedtetik meg, 1893. évi de-
 cember 31-től pedig már sem beváltani, sem kicse-
 réltetni nem fogjuk.

Irodalom.

Nagybecsű szakmunka jelent meg az idén január hó köz-
 zepén, melyet az egész fővárosi sajtó osztatlan elismeréssel fog-
 adott címe: „Telekknönyv bírt okrendezés te-
 lekknönyvi átalakítás betátszerkesztés.”
 Ista Káplány Géza budapesti kir. ítélőtáblai bír. Első kötet
 (Telekknönyv.) Ára 5 frt. Kapható szerző lakásán: Budapest, VIII. kerület, Sándor utca 36. szám.

Szak- és napilapok kivétel nélkül akként ítélnék szerző
 bánulatos szorgalmának e gyümölcséről, hogy e nagy fáradsá-
 ggal és nagy kockázattal (mint halljuk szerzőre e kötet ki-
 adása 2000 ft terhet rótt, mit egy év alatt kell az Athenaeum-
 nak kifizetnie) létrehozott. 81. sűrűn nyomott ívve, és 1284. ol-
 dalra terjedő munka, hasznára lesz nem csak a jogszolgáltatási
 hanem a közigazgatási, de különösen a községi élet gyakorlati
 emberének, s magának a közérdeknek is. — A Jogi Szemle
 pedig egyenesen kijelenti, hogy e könyv, mely bánulatosan ol-
 csó áron óriási anyagot juttat birtokunkba, valóban nagy el-
 terjedést érdemel, szerzője pedig igazi hatása kötelezte a kö-
 röséget. Széles e hazában az osztálylevelének, az adósvételi,
 csere, ajándékozási stb sz-rződéseknél, az adósvételi, kö-
 nyvtárnak és törvényi engedélyeknek, ugy nemkülönb az
 ezekre vonatkozó telekknönyvi kérvényeknek 10 részkét községi
 és körjegyzők készítik, minél fogva nekik is épen u g y, m i n t

a bírónak, kir. körjegyzőknek, ügyvédek
 nek és telekknönyvvezetőknek ismerniük kell az
 összes telekknönyvi rendeleteket, a rájuk vonatkozó törvénye-
 ket, utasításokat, és felső bírósági megállapodásokat, mert más-
 különben milliókra menő károkat okozhatnak, temérdek bo-
 nyodalomra perekre szolgáltathatnak okot.

De ma már annyi a törvény, rendelet, és utasítás, oly
 sok a felső bírósági elri jelentőségű határozat, hogy lehetetlen
 azokra mind még, csak emlékezni is. — A magyar bíró ügy-
 véd, kir. körjegyző, telekknönyvvezető, községi jegyző, azért
 gyakran jön abba a szerfelett kínos és kellemetlen helyzetbe,
 hogy ugy sejt, mintha a főnfordó esetre léteznék valami tör-
 vény, rendeleti, vagy utasítás, vagy volna már valami felső bi-
 rósági megállapodás, de nem tudja, hogy mit és hol kereszen?
 Keres, kutat, aztán vaktában itt is, ott is, órákat elpazarol a
 drága munka időből, s igen gyakran eredménytelenül. A leg-
 több esetben azonban nem is keres; mert nincs miől. Egész
 kis könyvtárt tesz ki már a törvények, rendeletek és felső bi-
 rósági határozatok gyűjteménye, melynek megszerzéséhez egész
 his vagyon kell. Már pedig kevés ember van oly szerencsés
 helyzetben, hogy csak ily könyvtárt is létesíthet.

Ezen bajon akart Káplány Géza első sorban segíteni. A
 telekknönyvi intézménynek esen alapos ismerője, és írodalmának
 lelkes s ülvölője, a ki ezen a téren már oly sok munkával gaz-
 dagította írodalmunkat, hazafias köteletségének tartotta a tu-
 dományok az ismereteknek mindama kincseit, melyeket ő foly-
 tonosan tanulmány és tapasztalat által évek hosszú során át
 hangya szorgalommal összegyűjtött, bonfi társai, hanem azokat
 e munkában közreboosztani; mert meg van győződve arról,
 hogy ha szerencsés lesz e munka általános elterjedésnek örven-
 deni, a közhitel emelése, s a vagyon biztonság megszilárdítása
 végett nélkülözhetlen telekknönyvi intézménynek népszerősítését,
 a telekknönyvi ismeretek alapos elsajátítását és terjesztését, s
 ezek követelményeként, az okiratok és kérvények szabatosabb
 szerkesztését a telekknönyvi hatóságoknál pedig az eljárás le-
 hető egyb utofőségét, s az ügyet alaposabb elintézését előmordi-
 tani fogja. E munkában meg van mind n, a mi a telekknönyvre vo-
 natkozik, vagy azzal összefüggésben áll. A bevezetés ismerteti
 a telekknönyvi intézmény alapelveit és történetét. Azután jönnek,
 az összes helysínelési szabályok. Ezeket követik a magyaror-
 szági és erdélyi telekknönyvi rendtartás egymással szembeállítva
 az összefüggő szakaszokra való hivatkozásokkal. A telekknönyvi
 rendtartás minden egyes §-ánál közölve vannak eredeti és hi-
 telek szövegül szerint az összes ama §-ra vonatkozó törvények
 rendeletek, utasítások és felső bírósági határozatok, s ezeken
 felül ott találjuk szerzőnek tiszta, világos, könnyen érthető nyel-
 ven írt kimerítő magyarázatait. — A telekknönyvi rendtartás
 után következnek a vasutakra és csatornákra, a határörvidéki
 ház községre és kisajátításra vonatkozó törvények és rende-
 letek. Végre jön a függelék, mely maga egész könyv 21. sű-
 rű n nyomott ívnyi tartalommal (a 80—81 évek.) Ebben foglal-
 tatnak a polgári törvénykerési rendtartás és a bírói ügyvédi
 szabályok a szükséges terjedelemben, továbbá a magyar föld
 hitelintézetre, e kisbirtokok országos földhitelintézetére, és az
 osztrák-magyar bankra vonatkozó összes törvények, és rende-
 letek, a magyar földhitelintézetnek legújabb alapszabályai, és
 végre a végrehajtási törvény egész terjedelmében, még pedig
 ugy, hogy az egyes szakaszoknál csoportosítva vannak az ösz-
 szes felső bírósági határozatok és megállapodások, a mi már
 magában véve is igen becses, és hasznos gyűjtemény, s hivatva
 van arra, hogy a kir. ítélőtáblának külsőben álló szétosztása
 következtében keletkezendő új kir. ítélőtáblákhoz a budapesti
 kir. ítélőtáblának megállapodásait szellemi hagyatékul át vigye.

Igazán elmondhatjuk, hogy ez a könyv a telekknönynek
 bibliája.

A jogirodalom kétségtelenül egy kitűnő munkával gazda-
 godott, mely a szoros értelemben megérdemli a legnagyobb
 pártolást, a legteljesebb elismerést, mert: valóban h e z a
 got pótol és egy régen érzett nagy szükségnek felel meg,
 s mert igazán nélkülözhetetlen nemcsak a tulajdonképeni szak-
 férfiakra, hanem a nagyközönségre nézve is, mivel annak nagy
 hasznát fogja venni a közigazgatás minden tisztviselője, minden
 földbirtokos és hitelező.

A munka becsét emeli még az is, hogy a vonatkozó bé-
 lyeg — és jogilletékre vonatkozó szabályokat is közli.
 Nincs e kötetben kívül egyetlenegy telekknönyvi munka
 sem, melyet most már használni lehetne; mert az eddig meg-
 jelent összes telekknönyvi munkák, az időközben keletkezett
 számos törvény, rendelet, utasítás és felső bírósági határozat
 következtében részben elavultak.

De ha mindettől el is tekintünk; maga az óriási fáradsá-
 g, mellyel szerző az ismeret kincseknek általa tanulmány és
 tapasztalat által évek során át hangya szorgalommal összegyűjt-
 töt nagy halmazát e munkában nem csak összehordozta, ha-
 nem el is rendezte; meg érdemli azt, hogy e saját költéségén
 nagy kockázattal kiadott munkája nemcsak a tulajdonképen
 szakférfiak, hanem a nagy közönség által is fölkaroltassék ne
 hogy szerző fáradsátlan szorgalmának jutalma — bukás legyen

NYILTTÉR.)*
Magyar jég és viszontbiztosítási részvénytársaság.
 Teljesen beüzetett 1 millió forint alaptőkével,
 elvállal:
jégbiztosításokat
 legolcsóbban és a legelőzékenyebb módon.
 Hat évi biztosításnál 1 évben ingyen biztosít.
 Nem csinál semmiféle nehezítő feltételeket mint azon ve-
 gyesbiztosító társulatok, melyek egyuttal a tűzbiztosítás meg-
 kötését is követelik.
 Az előforduló károkat gyorsan és előzékeny-
 nyen becsülteti meg saját közegei által.
 Felvilágosításokkal készségesen szolgálnak:
az igazgatóság Budapesten, Gizella-tér 7.
 az Assicurazioni Generali házában, valamint a vidéken: öszs-
 fű. és alügynökségei, melyek az Assicurazioni
 Generali ügynökségeinél vannak. 3—2
 (*E rovatban közöltéktart nem felelős a szerk.

Hirdetések.
 Lapunk kiadóhivatalában egy
 jó házból való fia
TANONCZUL
 felvétetik.

KÖZPONTI SZALLODA
 BUDAPESTEN,
 Kerepesi-ut és Rottenbillor-utca sarkán
 (a központi pályaudvar átellenében.)
 Van szerencsénk a mélyen tisztelt utazó közönség
 becses figyelmébe ajánlani ezen újonnan épült száll-
 lodát, mely minden igényt kielégítő és kényelmes,
 modern berendezéssel, 70 szobával, fürdővel, villanyos
 világítással, személyfelhúzóval (lift) mind-n emel-
 tre van ellátva, s a legmáskéltőbb szobaáraink jegyzéke
 minden szobában ki van függesztve. Előnyös fekvé-
 sénél fogva a
központi szálloda
 a legélénkebb közlekedési ponton van, a közúti vas-
 pálya megálló helye előtt, 2 percnnyire a központi
 pályaudvar átellenében, mindfogyva kocsis használása
 nem szükséges a megérkezés vagy elutazásakor, a vá-
 ros mind-n irányába pedig olcsó társaskocsi közleke-
 dés van. Ezenkívül szállodánk Budapest legeg/szű-
 segebb pontján fekszik, gyönyörű kilátással a város-
 ligetre.
 Midőn még kávéházunkat és vendég-
 lőnk et ajánljuk a t. utazó közönség figyelmébe,
 előre is biztosítva tiszta jó italoknak és ize-
 s t e l e k n e k g o n d o s k i z s o l g á l t a t á s á r ó l, s i g y e k e z n i
 fogunk jó hírnévünket, melylyel mint vendéglősök bi-
 runk, jövőre is t. vendégeink meglegedése által fenn-
 tartani.
 Mély tisztelettel:
Bucher és Höllrigl,
 szállodások.
 4—3

A VÁROSI NÉPKERT ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSA!

Alólirott van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, miszerint **május hó 4-én** a
NÉPKERTET MEGNYITOM.
 Kitűnő ételekről s jó hűtött italokról, gyors és pontos kiszolgáltatásról gondoskodni fogok.
 A n. é. közönség becses pártfogását kérve,
 maradok teljes tisztelettel
Szlávik János,
 vendéglős.
 Bátorodom a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy kedvező időjárás alkalmával reg-
 gel 8 órától esti 10 óráig a kertet a n. é. közönség rendelkezésére bocsájtom.